

TÁC ĐỘNG CỦA CHIẾN LƯỢC VIẾT ĐẾN NĂNG LỰC VIẾT TIẾNG PHÁP CỦA SINH VIÊN ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

IMPACTS OF WRITING STRATEGIES INSTRUCTION ON FRENCH WRITING SKILLS OF STUDENTS AT THE UNIVERSITY OF DANANG

Lê Thị Ngọc Hà*

Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Đà Nẵng, Việt Nam¹

*Tác giả liên hệ / Corresponding author: ltnha@ufl.udn.vn

(Nhận bài / Received: 14/12/2023; Sửa bài / Revised: 04/4/2024; Chấp nhận đăng / Accepted: 10/5/2024)

Tóm tắt - Bài báo nhằm nghiên cứu tác động của dạy chiến lược viết đến việc sử dụng chiến lược viết và năng lực viết tiếng Pháp của sinh viên Đại học Đà Nẵng. Nghiên cứu được thực hiện với 79 sinh viên học tiếng Pháp trình độ B1 theo Khung năng lực Châu Âu tại Đại học Đà Nẵng. Kết quả nghiên cứu cho thấy, việc dạy chiến lược viết đã góp phần cải thiện năng lực viết của sinh viên. Nghiên cứu cũng đưa ra các bằng chứng thực nghiệm rằng việc dạy chiến lược có thể lồng ghép với dạy diễn đạt viết và có những tác động tích cực đối với việc sử dụng chiến lược học tập cũng như chất lượng bài viết của người học. Từ kết quả của nghiên cứu hiện tại, bài báo đưa ra một số đề xuất sư phạm nhằm cải thiện chất lượng giảng dạy môn viết bằng tiếng Pháp nói riêng và ngoại ngữ nói chung.

Từ khóa - Diễn đạt viết; chiến lược học tập; chiến lược viết; năng lực viết; tiếng Pháp

1. Đặt vấn đề

Động lực thúc đẩy nghiên cứu này là từ những khó khăn mà sinh viên gặp phải trong diễn đạt viết bằng tiếng Pháp. Từ kinh nghiệm giảng dạy tiếng Pháp tại Đại học Đà Nẵng, tác giả nhận thấy, kỹ năng viết, đặc biệt là viết văn nghị luận, là một trong những kỹ năng khó khăn nhất đối với sinh viên. Những khó khăn này được phản ánh rõ ràng qua kết quả học tập các môn viết và kết quả bài thi đánh giá năng lực chuẩn đầu ra tiếng Pháp.

Xuất phát từ thực trạng trên, tác giả đã nghiên cứu các tài liệu liên quan nhằm tìm kiếm giải pháp cải thiện năng lực viết tiếng Pháp cho sinh viên. Qua quá trình tìm hiểu, tác giả nhận thấy, nhiều nghiên cứu đã khẳng định tầm quan trọng của việc sử dụng chiến lược học tập ngôn ngữ (CLHTNN), đặc biệt là chiến lược viết (CLV), trong việc nâng cao hiệu quả học ngoại ngữ.

Thực vậy, Rubin [1] đã chỉ ra rằng việc đưa chiến lược mà người học giỏi ngôn ngữ sử dụng vào chương trình dạy trên lớp sẽ làm giảm sự khác biệt giữa người học giỏi và người học kém. Tiếp theo, Rubin và cộng sự [2] cũng cố quan điểm rằng nếu việc hướng dẫn người học sử dụng CLHTNN được thực hiện một cách hiệu quả, điều đó sẽ không chỉ tăng cường kiến thức về việc vận dụng các chiến lược mà còn góp phần cải thiện động lực và năng lực ngôn ngữ của người học.

Đó chính là nguyên nhân khiến các nghiên cứu về việc dạy CLHTNN ngày càng phổ biến và được thực hiện trong nhiều lĩnh vực như: nghe, nói, đọc, viết, từ vựng, ngữ pháp.

Abstract - This paper aims to examine the impacts of writing strategies instruction on the use of writing strategies and French writing skills of students at the University of Danang. The study was conducted with 79 students learning French at B1 level of CEFR at the University of Danang. Research results indicated that writing strategies instruction has contributed to improving students' writing skills. The study also provides empirical evidence that writing strategies instruction can be integrated in writing teaching and can have positive impacts on learners' use of language learning strategies as well as the quality of their writing product. Pedagogical implications based on the results of the current study were also proposed in this paper in order to improve the quality of writing instruction in French in particular and foreign languages in general.

Key words - Writing; language learning strategies; writing strategies; writing skills; French

Mặc dù, số lượng nghiên cứu tập trung vào dạy CLV còn khiêm tốn [3], nhưng những nghiên cứu này vẫn cho thấy rằng việc sử dụng các CLV phù hợp sẽ giúp người học vượt qua các vấn đề liên quan đến kỹ năng viết và phát triển khả năng viết một cách hiệu quả, độc lập [4-6].

2. Các nghiên cứu về dạy CLV

Nhiều nghiên cứu đã khẳng định tính hiệu quả của việc dạy CLV trong việc thúc đẩy sử dụng các chiến lược của người học, nâng cao năng lực của bản thân người học và cải thiện chất lượng bài viết.

Đối với sử dụng chiến lược của người học, Sasaki [5] đã nghiên cứu tác động của dạy CLV với tám người học Nhật Bản trình độ sơ cấp. Ông ghi nhận rằng sau sáu tháng, số lượng CLV mà người học áp dụng đã giảm gần một nửa so với ban đầu. Ông lý giải rằng, nguyên nhân dẫn đến sự sụt giảm số lượng chiến lược sử dụng là do trình độ ngoại ngữ của người học được nâng cao. Bên cạnh đó, Sasaki [5] nhận thấy sau khi được hướng dẫn về sử dụng chiến lược, một số người học kém đã bắt đầu vận dụng các chiến lược của những người học giỏi hơn, chẳng hạn như chiến lược đọc lại bài viết hoặc lập dàn ý trước khi viết.

Đối với bản thân người học, hiệu quả của việc dạy CLV được thể hiện qua sự cải thiện về khả năng tự chủ, tự quyết định và tự điều chỉnh trong quá trình học tập. Cụ thể, kết quả nghiên cứu của Ching [7] cho thấy, việc dạy chiến lược tự điều chỉnh đã giúp người học trở nên hiệu quả và tự chủ hơn. Tương tự, nghiên cứu của Nguyen và Gu [8] cũng khẳng định, nhờ học CLV, người học có thể cải thiện khả

¹ The University of Danang - University of Foreign Language Studies, Vietnam (Le Thi Ngoc Ha)

năng tự điều chỉnh trong các bài tập viết, và chiến lược tự điều chỉnh hoàn toàn có thể được dạy cho người học.

Liên quan đến tác động của việc dạy CLV đối với chất lượng bài viết trước và sau thực nghiệm, phần lớn các nghiên cứu đã cho thấy, tính hiệu quả của dạy chiến lược trong việc cải thiện chất lượng bài viết theo những cách thức khác nhau. Cụ thể, Lo và Hyland [9] nhận thấy, các chiến lược trước khi viết ảnh hưởng đáng kể đến khả năng viết và động lực của người học. Các nhà nghiên cứu cũng nhận thấy, sau khi thực nghiệm, độ dài của các bài viết đã tăng lên, mặc dù người học vẫn gặp phải các vấn đề về bố cục bài viết, văn phong và sử dụng ngôn ngữ. Trái ngược với những phát hiện này, qua việc xem xét tác động của việc dạy các chiến lược trước khi viết đối với khả năng lĩnh hội của người học tiếng Anh, Mohseniasl [10] khẳng định, những người tham gia nghiên cứu đã cải thiện kỹ năng viết ở các khía cạnh như nội dung, cách tổ chức, từ vựng và sử dụng ngôn ngữ.

Cùng với đó, Arju [11] nhận thấy, việc dạy CLV không chỉ giúp cải thiện khả năng xây dựng ý tưởng của người học mà còn xây dựng sự tự tin của họ. Mặt khác, chất lượng bài viết của người học còn được thể hiện bằng tổng điểm của các bài viết. Quả thực, rất nhiều nghiên cứu [6], [12-14] đã chỉ ra những người học được tiếp xúc với việc dạy rõ ràng về các chiến lược đạt được điểm số bài kiểm tra sau trước cao hơn điểm số bài kiểm tra trước, đồng thời đạt kết quả cao hơn những người không được học chiến lược.

Như vậy, các nghiên cứu về dạy CLV đã chứng minh được tác động tích cực của nó trong việc nâng cao chất lượng bài viết của người học. Tuy nhiên, phần lớn các nghiên cứu này tập trung xem xét mối liên hệ giữa việc dạy chiến lược với các yếu tố liên quan đến bản thân người học như động lực, tính tự chủ, sự tự tin,... mà bỏ qua việc nghiên cứu mối quan hệ giữa dạy chiến lược với tần suất sử dụng chiến lược, cũng như mối liên hệ giữa việc sử dụng chiến lược và năng lực viết của người học ngoại ngữ. Hơn nữa, đối tượng của các nghiên cứu này chủ yếu là người học tiếng Anh như ngoại ngữ.

Bên cạnh đó, về nghiên cứu trong nước liên quan đến CLV, cho đến nay tác giả mới chỉ tìm thấy công trình nghiên cứu của Nguyen [15]. Nghiên cứu này tập trung tìm hiểu việc sử dụng CLV của sinh viên Việt Nam học tiếng Anh như ngoại ngữ ở các trình độ khác nhau.

Như vậy, mặc dù có những kết quả đầy hứa hẹn trong lĩnh vực CLV, nhưng tổng quan tài liệu cho thấy, chưa có nghiên cứu nào tập trung vào mối liên hệ giữa việc sử dụng CLV và năng lực viết của người học trong bối cảnh Việt Nam, đặc biệt là đối với người học tiếng Pháp. Do đó, nghiên cứu hiện tại được thực hiện nhằm điền vào khoảng trống của các nghiên cứu trước đó cả trong và ngoài nước bằng cách xem xét tác động của việc dạy các CLV đối với năng lực viết của người học tiếng Pháp tại Việt Nam.

3. Phương pháp nghiên cứu

3.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Tham gia thực nghiệm có 79 sinh viên học tiếng Pháp trình độ B1 tại Đại học Đà Nẵng. Trong số đó, 36 sinh viên là năm 3 ngành Ngôn ngữ Pháp thuộc Trường Đại học Ngoại ngữ, và 43 sinh viên là năm 4 của chương trình đào

tạo kỹ sư chất lượng cao Việt-Pháp (PFIEV) thuộc Trường Đại học Bách khoa.

3.2. Công cụ thu thập dữ liệu

Các công cụ được sử dụng để thu thập dữ liệu trong nghiên cứu này bao gồm bảng câu hỏi, bài kiểm tra năng lực viết và phỏng vấn bán cấu trúc.

Bảng hỏi

Nội dung câu hỏi trong thực nghiệm được thiết kế dựa trên bảng hỏi về các CLV tiếng Pháp của Petric và Czarl [16]. Bảng hỏi này bao gồm 38 câu hỏi liên quan đến CLV, được phân chia theo ba giai đoạn của quá trình viết: trước khi viết, trong khi viết và sau khi viết. Sinh viên được yêu cầu đánh giá mức độ sử dụng các CLV của họ trên thang đo Likert từ 1 (Không bao giờ thực hiện) đến 5 (Luôn luôn thực hiện). Mục đích của bảng hỏi này là xác định các CLV để đưa vào thực nghiệm giảng dạy.

Bài kiểm tra

Bài kiểm tra bao gồm hai phần: bài kiểm tra trước và bài kiểm tra sau. Bài kiểm tra trước được tiến hành một tuần trước khi bắt đầu giảng dạy các CLV tiếng Pháp. Mục đích của bài kiểm tra này là xác định những khó khăn mà người học gặp phải trong quá trình viết và các chiến lược mà họ đã sử dụng. Bài kiểm tra sau được thực hiện sau khi kết thúc thực nghiệm giảng dạy CLV. Dữ liệu thu thập từ cả hai bài kiểm tra cho phép đánh giá tác động của việc dạy CLV đối với việc sử dụng các chiến lược này và năng lực viết của người học.

Phỏng vấn bán cấu trúc

Phỏng vấn bán cấu trúc được tiến hành với 10 sinh viên trước và sau thời gian thực nghiệm. Nhóm 10 sinh viên này được chọn ngẫu nhiên, bao gồm 5 sinh viên (1 nam, 4 nữ) từ Khoa tiếng Pháp, Trường Đại học Ngoại ngữ và 5 sinh viên (3 nam, 2 nữ) từ chương trình đào tạo kỹ sư chất lượng cao Việt-Pháp (PFIEV), Trường Đại học Bách khoa, cùng thuộc Đại học Đà Nẵng. Mục đích của việc phỏng vấn là tìm hiểu sự thay đổi trong việc sử dụng các CLV tiếng Pháp của người học trước và sau khi tham gia thực nghiệm.

3.3. Phân tích dữ liệu

Đối với dữ liệu định lượng thu thập từ bảng hỏi và bài kiểm tra, phân tích được thực hiện bằng phần mềm thống kê SPSS. Các phép thống kê được áp dụng bao gồm:

Thống kê mô tả: tính toán giá trị trung bình, độ lệch chuẩn và tần suất để xác định các đặc điểm liên quan đến việc sử dụng các CLV tiếng Pháp của người học.

Thống kê suy luận: sử dụng kiểm định paired sample t-test để kiểm tra sự khác biệt về việc sử dụng các CLV và kết quả của các bài kiểm tra viết trước và sau khi thực nghiệm.

Đối với dữ liệu định tính thu thập từ các cuộc phỏng vấn bán cấu trúc, việc xử lý và phân tích dữ liệu được thực hiện dựa trên nội dung bảng câu hỏi của Petric và Czarl [16] về CLV và bảng phân loại các CLHTNN của Oxford [17].

3.4. Thực nghiệm dạy CLV

Lựa chọn CLV

Nhiều nghiên cứu đã chứng minh học sinh giỏi thường sử dụng chiến lược siêu nhận thức thường xuyên hơn học

sinh yếu. Chiến lược này giúp họ phát triển ý tưởng dễ dàng hơn và đạt điểm cao hơn trong bài kiểm tra viết [13], [18]. Dựa trên kết quả nghiên cứu trước đây và khảo sát tần suất sử dụng CLV của người học, tác giả chọn các chiến lược siêu nhận thức ít được sử dụng để đưa vào thực nghiệm. Tuy nhiên, do thời gian hạn chế, tác giả không thể dạy tất cả các chiến lược trong bảng hỏi. Ngoài ra, một số chiến lược không thể đưa vào giảng dạy vì: liên quan đến trí óc ("Lập dàn ý trong đầu chứ không viết ra giấy.") hoặc không phù hợp với bối cảnh lớp học ("Đề bài viết sang một bên trong vài ngày, rồi sau đó xem lại bài viết từ góc độ mới.") Do đó, tác giả chọn 12 chiến lược siêu nhận thức sau để thực nghiệm giảng dạy: *Đọc lại các yêu cầu của đề bài; Lập dàn ý bằng tiếng Pháp; Viết lại các từ và các cụm từ liên quan đến chủ đề của bài viết; Đọc to bài viết; Tập trung từng phần một khi kiểm tra bài viết; Kiểm tra liệu bài viết có đúng đề không; Sửa từ vựng; Sửa cấu trúc câu; Sửa bố cục bài viết; Sửa nội dung hoặc ý tưởng; Sửa lỗi sau khi nhận được phản hồi của giáo viên.*

Các bước dạy chiến lược

Tác giả thực hiện các bước dạy chiến lược theo mô hình CALLA do Chamot và O'Malley [19] đề xuất. Theo mô hình này, bài học được chia thành năm bước: chuẩn bị, giới thiệu, thực hành, đánh giá và mở rộng.

Chuẩn bị: Sinh viên được yêu cầu nhớ lại các CLV mà họ đã sử dụng trong bài học trước đó và chia sẻ kinh nghiệm của họ khi sử dụng các chiến lược mà họ sẽ học được.

Giới thiệu: Giáo viên mô tả rõ ràng các đặc điểm, chức năng và hiệu quả của từng chiến lược được giảng dạy với các ví dụ cụ thể. Giáo viên làm mẫu việc sử dụng các CLV dựa trên các bài tập viết và việc làm mẫu này đối với từng chiến lược là khác nhau.

Thực hành: Giáo viên hướng dẫn sinh viên thực hành các CLV đã học thông qua các bài tập. Sinh viên được chia thành nhóm để thảo luận và đưa ra ý kiến về cách áp dụng các CLV.

Đánh giá: Vào cuối mỗi buổi học, sinh viên ôn lại các CLV đã được giảng dạy và đánh giá hiệu quả của việc sử dụng những chiến lược này.

Mở rộng: Ở bước này, sinh viên được khuyến khích áp dụng các CLV đã học không chỉ trong kỹ năng viết mà còn vận dụng vào các kỹ năng ngôn ngữ khác như đọc, nói...

4. Kết quả và bàn luận

4.1. Tác động của dạy CLV đối với việc sử dụng chiến lược

Trong phần này, các kết quả được trình bày sẽ phân tích sự khác biệt về việc sử dụng các CLV tiếng Pháp của người học tham gia trước và sau khi tham gia thực nghiệm. Kết quả sẽ được thể hiện dưới dạng Bảng 1.

Bảng 1. So sánh việc sử dụng toàn bộ CLV trước và sau thực nghiệm

Sử dụng chiến lược	Mean	SD	t	df	Sig
Toàn bộ chiến lược	Trước	3,08	-12,325	78	,000
	Sau	3,49			

Mean: giá trị trung bình; SD: độ lệch chuẩn; t: kiểm định; df: bậc tự do; Sig: mức ý nghĩa

Bảng 1 cho thấy sau khi tham gia thực nghiệm, việc sử dụng các CLV tiếng Pháp của người học nói chung đã có sự cải thiện. Kết quả này phù hợp với các kết quả nghiên cứu khác đã được thực hiện trước đây [5], [13], [20], [21].

Bảng 2. So sánh việc sử dụng CLV cụ thể trước và sau thực nghiệm

Sử dụng chiến lược	Mean	SD	t	df	Sig
Phân chia thời gian cho từng phần của bài viết.	Trước	3,08	-9,980	78	,330
	Sau	3,20			
Đọc lại các yêu cầu của đề bài.	Trước	4,53	-5,285	78	,000
	Sau	4,87			
Lập dàn ý bằng tiếng Pháp.	Trước	2,35	-9,428	78	,000
	Sau	4,87			
Viết lại các từ và các cụm từ liên quan đến chủ đề của bài viết.	Trước	3,22	-1,848	78	,068
	Sau	3,38			
Đọc to bài viết.	Trước	1,92	-8,895	78	,373
	Sau	2,01			
Tập trung từng phần một khi kiểm tra bài viết.	Trước	3,04	-9,246	78	,000
	Sau	3,96			
Kiểm tra liệu bài viết có đúng đề không.	Trước	4,10	-1,948	78	,055
	Sau	4,24			
Sửa từ vựng.	Trước	2,92	-8,746	78	,000
	Sau	3,86			
Sửa cấu trúc câu.	Trước	2,90	-3,567	78	,001
	Sau	3,20			
Sửa bố cục bài viết.	Trước	2,28	-1,886	78	,063
	Sau	2,51			
Sửa nội dung hoặc ý tưởng.	Trước	2,76	-,583	78	,562
	Sau	2,82			
Sửa lỗi sau khi nhận được phản hồi của giáo viên.	Trước	3,86	-4,405	78	,000
	Sau	4,33			

Trong khi đó, Bảng 2 lại cho thấy, chỉ có sự khác biệt rõ rệt đối với sáu chiến lược, đó là "Đọc lại các yêu cầu của đề bài" ($t = -5,285$; $df = 78$; $p = ,000$); "Lập dàn ý bằng tiếng Pháp" ($t = -9,428$; $df = 78$; $p = ,000$); "Tập trung từng phần một khi kiểm tra bài viết" ($t = -9,264$; $df = 78$; $p = ,000$); "Sửa từ vựng" ($t = -8,746$; $df = 78$; $p = ,000$); "Sửa cấu trúc câu" ($t = -3,567$; $df = 78$; $p = ,001$) và "Sửa lỗi sau khi nhận được phản hồi của giáo viên" ($t = -4,405$; $df = 78$; $p = ,000$). Đối với các chiến lược còn lại, sự khác biệt không được chứng minh về mặt thống kê.

Từ bảng số liệu, có thể nhận thấy sau khi tham gia thực nghiệm, sinh viên đã tăng mức độ sử dụng đối với sáu CLV tiếng Pháp. Trong số đó, có ba chiến lược ghi nhận sự thay đổi đáng kể về mức độ sử dụng, từ mức trung bình lên mức thường xuyên sử dụng: *lập dàn ý bằng tiếng Pháp, tập trung từng phần một khi kiểm tra bài viết và sửa từ vựng.* Điều này có nghĩa rằng việc dạy CLV có tác động tích cực đến cách sinh viên sử dụng các chiến lược trong quá trình học tập. Kết quả này phù hợp với những phát hiện từ nghiên cứu của De Silva [3].

Theo tác giả, sự tác động tích cực của dạy CLV đối với quá trình sử dụng các chiến lược này là do các nguyên nhân sau:

Thứ nhất, điều này là do tính linh hoạt của mô hình dạy học chiến lược CALLA do Chamot và O'Malley [19] đề xuất. Mô hình này giúp người học quay lại các giai đoạn học trước đó theo nhu cầu của họ để đánh giá việc sử dụng chiến lược và lựa chọn các chiến lược có thể đem lại kết quả học tập mong muốn.

Thứ hai, các chiến lược được lồng ghép dạy song song cùng với bài học cho phép người học ứng dụng ngay các chiến lược đã học vào các bài tập viết cụ thể và tiếp tục thực hành các chiến lược đó trong các bài tập kế tiếp, nhờ đó người học sử dụng chiến lược nhiều hơn.

Nguyên nhân thứ ba khiến người học tăng tần suất sử dụng các CLV tiếng Pháp là do nhận thấy tính hiệu quả của những chiến lược này. Thực vậy, theo nhận xét của một số sinh viên, các CLV này giúp họ tiết kiệm thời gian, tránh lạc đề, sắp xếp ý hợp lý, viết bài mạch lạc hơn ...

Tuy nhiên, thực tế vẫn có một số sinh viên vẫn sử dụng tiếng Việt trong quá trình thực hành chiến lược lập dàn ý. Lý do sinh viên lập dàn ý bằng tiếng Việt là để dễ có ý hơn («*Em có lập dàn ý nhưng em viết tiếng Việt cô ạ, tại em thấy như vậy em dễ có ý tưởng hơn, dễ hình dung hơn.*») hoặc gặp khó khăn khi viết bằng tiếng Pháp («*Bởi vì em cảm thấy khó khăn khi phải viết ra bằng tiếng Pháp.*»). Như vậy, có thể thấy rằng việc dạy CLV không làm thay đổi việc phụ thuộc ngôn ngữ mẹ đẻ của sinh viên.

Mặt khác, dù đã học và thực hành CLV thường xuyên trong quá trình thực nghiệm nhưng vẫn có một số chiến lược mà người học không tăng tần suất sử dụng. Đó là các chiến lược: *Phân chia thời gian cho từng phần của bài viết, Viết lại các từ và các cụm từ liên quan đến chủ đề của bài viết, Đọc to bài viết, Kiểm tra liệu bài viết có đúng đề không, Sửa bố cục bài viết, Sửa nội dung hoặc ý tưởng.*

Nguyên nhân khiến sinh viên không sử dụng nhiều hơn các chiến lược trên có thể là do họ đã thực hành thường xuyên chiến lược trước khi tham gia thực nghiệm, chiến lược không hiệu quả, hoặc kỹ năng ngôn ngữ của họ hạn chế khiến họ không sử dụng chiến lược đã học.

4.2. Tác động của dạy CLV đối với năng lực viết

Để xác định sự khác biệt trong năng lực viết của sinh viên trước và sau khi tham gia thực nghiệm, tác giả tiến hành so sánh và phân tích điểm trung bình của điểm tổng và điểm thành phần giữa các bài kiểm tra. Kết quả thể hiện trong các Bảng 3 và 4.

Dựa trên mức điểm trung bình và mức ý nghĩa ($p < 0,05$), kết quả cho thấy có sự gia tăng có ý nghĩa thống kê về điểm trung bình giữa bài kiểm tra trước ($M=13,80$) với bài kiểm tra sau ($M=16,57$). Xét về độ chênh lệch, điểm bài kiểm tra sau cao hơn bài kiểm tra trước là 2,77, tương đương với 11% tính trên thang điểm 25.

Khi phân tích chi tiết hơn về điểm thành phần của các bài kiểm tra, dữ liệu cũng chỉ ra sự cải thiện có ý nghĩa thống kê. So sánh giữa các bài kiểm tra trước và sau, điểm số của sinh viên ở các phần thành phần đều ghi nhận mức tăng lên đáng kể. Sự chênh lệch này phản ánh rằng sinh viên đã đạt được kết quả tốt hơn ở những phần thành phần của bài kiểm tra sau so với bài kiểm tra trước.

Bảng 3. So sánh điểm tổng của bài kiểm tra trước và bài kiểm tra sau

Bài kiểm tra	Mean	SD	t	df	Sig	Chênh lệch	
Bài kiểm tra trước	13,80	0,387	-17,922	78	,000	2,77	11%
Bài kiểm tra sau	16,57	0,326					

Bảng 4. So sánh điểm thành phần của bài kiểm tra trước và bài kiểm tra sau

Tiêu chí đánh giá	Mean	SD	T	df	Sig	Chênh lệch	
Đúng đề	Trước	1,49	-8,470	78	,000	0,29	14,5%
	Sau	1,78					
Ngôn ngữ xã hội học	Trước	1,24	-7,742	78	,000	0,18	9%
	Sau	1,42					
Khả năng giới thiệu các sự việc	Trước	1,40	-11,986	78	,000	0,41	13,6%
	Sau	1,81					
Khả năng bày tỏ suy nghĩ	Trước	1,33	-14,784	78	,000	0,55	18,3%
	Sau	1,88					
Mạch lạc và chặt chẽ	Trước	2,27	-10,062	78	,000	0,48	12%
	Sau	2,75					
Mở rộng từ vựng	Trước	1,12	-3,546	78	,001	0,08	4%
	Sau	1,20					
Năm vững từ vựng	Trước	0,97	-9,045	78	,000	0,21	10,5%
	Sau	1,18					
Năm vững chính tả	Trước	0,97	-3,657	78	,000	0,6	6%
	Sau	1,18					
Đúng ngữ pháp	Trước	0,69	-7,622	78	,000	0,35	8,8%
	Sau	0,75					
Mức độ viết câu	Trước	2,13	-4,383	78	,000	0,14	7%

Dựa trên các phân tích thống kê về kết quả kiểm tra trước và sau, nghiên cứu này khẳng định rằng việc dạy CLV đã mang lại tác động tích cực, góp phần nâng cao năng lực viết văn nghị luận của sinh viên học tiếng Pháp. Kết quả cho thấy điểm số của sinh viên ở cả bài kiểm tra tổng thể và các phần thành phần đều ghi nhận mức cải thiện có ý nghĩa thống kê sau khi áp dụng CLV. Điều này chứng minh việc sử dụng các chiến lược siêu nhận thức trong dạy viết đã giúp sinh viên phát triển tốt hơn kỹ năng viết văn nghị luận của mình.

Kết quả nghiên cứu này phù hợp với những gì đã được ghi nhận trong các nghiên cứu trước đó về tác động tích cực của việc dạy các chiến lược siêu nhận thức đối với năng lực viết của người học. Cụ thể, các nghiên cứu [3], [11], [22], [23] đều đưa ra kết luận rằng áp dụng phương pháp dạy chiến lược đã góp phần cải thiện chất lượng diễn đạt viết của người học. Một nghiên cứu tiêu biểu là nghiên cứu của Arju [11] với mục tiêu đánh giá tác động của việc dạy các chiến lược siêu nhận thức trước khi viết đối với quá trình cải thiện kỹ năng viết. Nghiên cứu này được thực hiện với 80 sinh viên và kết quả cho thấy điểm số bài viết sau khi áp dụng chiến lược cao hơn so với điểm bài viết trước đó. Điều này chứng minh việc dạy chiến lược siêu nhận thức đã giúp sinh viên viết tốt hơn.

De Silva [13] đã tìm thấy những kết quả tương tự trong công trình của mình, theo đó dạy chiến lược có những tác động tích cực đáng kể đến kết quả bài viết. Theo nhà nghiên cứu, chính các chiến lược nhận thức và siêu nhận thức giúp

người học tiến xa hơn trong bài viết và cảm nhận tốt hơn nội dung bài viết của mình.

Theo Mayer [24], sở dĩ các chiến lược siêu nhận thức nâng cao chất lượng bài viết của người học là bởi các chiến lược này giúp họ nhận thức, đánh giá và cải thiện việc học tập cũng như diễn đạt viết tốt hơn.

Tác giả hoàn toàn đồng tình với nhận xét của Mayer về tác động tích cực của chiến lược siêu nhận thức đối với năng lực viết của người học. Tác giả nghĩ rằng, việc sử dụng thường xuyên các CLV siêu nhận thức về lập dàn ý, kiểm tra bài viết và sửa từ vựng của sinh viên sau thực nghiệm là nguyên nhân giúp họ cải thiện kết quả bài viết.

Như vậy, mặc dù dạy CLV cho phép sinh viên cải thiện về kết quả bài viết nhưng theo dữ liệu phân tích, người học chỉ tiến bộ rõ rệt ở một số tiêu chí như: đúng đề, khả năng đưa ra dữ kiện, khả năng bày tỏ suy nghĩ, độ mạch lạc và sử dụng từ vựng nhuần nhuyễn.

Nghiên cứu của De Silva [3] cũng ghi nhận sự cải thiện rõ ràng về bố cục và tính mạch lạc trong bài viết của người học sau thực nghiệm. Theo tác giả, điều này xuất phát từ thực tế là tính mạch lạc và bố cục được chú ý nhiều hơn trong chương trình giảng dạy chiến lược bởi vì người học nhìn chung yếu về những khía cạnh này. Hơn nữa, việc không có sự khác biệt đáng kể trong các tiêu chí đánh giá khác là do phạm vi điểm hạn chế (0-5) được ấn định cho mỗi điểm thành phần.

Trong nghiên cứu hiện tại, các câu trả lời phỏng vấn cho thấy sinh viên chủ động, tích cực hơn trong việc sử dụng CLV trước và sau khi viết. Một số sinh viên cho biết các chiến lược đã học giúp họ chủ động về thời gian, không bị lạc đề, sắp xếp các ý một cách hợp lý hơn, đảm bảo bài viết mạch lạc, giảm lo lắng. Theo tác giả, đây có thể xem là những lý do giải thích việc gia tăng điểm số và một số điểm thành phần của bài kiểm tra sau thực nghiệm.

Tóm lại, nghiên cứu cho thấy, việc dạy CLV có tác động tích cực nhưng ở mức độ trung bình đối với việc sử dụng chiến lược và năng lực viết của sinh viên. Kết quả này được minh chứng thông qua sự gia tăng tần suất sử dụng 6/12 CLV và việc cải thiện điểm số ở một số tiêu chí trong bài kiểm tra viết. Điều này có thể bắt nguồn từ các nguyên nhân sau:

Đầu tiên, sinh viên có thể đã sử dụng các chiến lược khác với các chiến lược có trong bảng hỏi. Trên thực tế, kết quả của các nghiên cứu khác về sinh viên châu Á [25], [26] chỉ ra rằng họ sử dụng các chiến lược nằm ngoài bảng hỏi. Tuy nhiên, cần lưu ý rằng những người tham gia nghiên cứu này đã báo cáo việc sử dụng các chiến lược ở mức từ trung bình đến cao.

Thứ hai là việc áp dụng các chiến lược không phù hợp, một số nhà nghiên cứu [27], [28] đã lập luận rằng những người học có kỹ năng kém là những người sử dụng tích cực các chiến lược nhưng đã khai thác chúng một cách không thích hợp.

Thứ ba là do việc giảng dạy các chiến lược có thể liên quan đến các yếu tố khác mà đề tài này không nghiên cứu, đó là hiệu quả của bản thân người học [29], [30] động cơ học tập [3], [31], nhận thức về việc sử dụng các chiến lược [23], hoặc kết quả học tập của người học [32].

5. Kết luận

Nghiên cứu đã làm sáng tỏ tầm ảnh hưởng của CLV đối với năng lực viết của sinh viên học tiếng Pháp tại Đại học Đà Nẵng. Qua đó, góp phần mở rộng kiến thức về vai trò quan trọng của CLV trong việc nâng cao kỹ năng diễn đạt viết, không chỉ cho tiếng Pháp mà còn cho các ngôn ngữ khác nói chung.

Nghiên cứu cũng đưa ra các bằng chứng thực nghiệm rằng, việc dạy chiến lược có thể lồng ghép với việc dạy diễn đạt viết và có thể có những tác động tích cực trong việc sử dụng chiến lược học tập ngoại ngữ cũng như năng lực viết của người học.

Từ kết quả nghiên cứu, tác giả đề xuất một số gợi ý về mặt sư phạm:

Thứ nhất, sự khác biệt trong việc sử dụng các CLV giữa người học cho thấy họ có kiến thức không đồng đều về các chiến lược này. Do đó, giáo viên cần lưu ý điều này và xây dựng các bài tập viết phù hợp nhằm nâng cao việc áp dụng CLV của người học.

Thứ hai, kết quả cho thấy chiến lược lập dàn ý ảnh hưởng đáng kể đến năng lực viết của người học. Vì vậy, việc hướng dẫn và giám sát việc áp dụng các chiến lược lập dàn ý trong các lớp học viết là rất quan trọng. Giáo viên nên tăng cường sự tham gia của người học vào các hoạt động trước khi viết bằng cách yêu cầu họ lập dàn ý cho mỗi bài viết, điều này sẽ cải thiện chất lượng bài viết nhờ giám áp lực khi viết.

Thứ ba, vì các chiến lược được lựa chọn giảng dạy trong nghiên cứu này được lấy từ bảng câu hỏi dành cho người học tiếng Anh tại một quốc gia châu Âu, nên một số chiến lược có thể không phù hợp với nhu cầu của người học ngôn ngữ khác trong bối cảnh khác nhau. Do đó, giáo viên có thể khuyến khích người học sử dụng các chiến lược hiệu quả bằng cách tạo cơ hội cho họ chia sẻ các chiến lược riêng trong các bài tập viết.

Thứ tư, trong nghiên cứu này, việc sử dụng các chiến lược được đánh giá thông qua phiếu tự đánh giá của người học. Tuy nhiên, phương pháp này không phải lúc nào cũng giúp người học nhận ra được những thiếu sót và vấn đề của bản thân. Do đó, trong quá trình đào tạo, giáo viên nên xây dựng các tiêu chí đánh giá cụ thể về việc áp dụng các chiến lược nhằm hỗ trợ người học khai thác và sử dụng các chiến lược học ngoại ngữ một cách hiệu quả hơn.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] J. Rubin, "What the "good language learner" can teach us", *TESOL quarterly*, vol. 9, no. 1, pp. 41-51, Mars. 1975.
- [2] J. Rubin *et al.*, "Intervening in the use of strategies", *Language learner strategies*, no. 30, pp. 29-45, 2007.
- [3] R. De Silva, "The impact of writing strategy instruction on EAP students' writing strategy use and writing performance", Ph.D Thesis, The University of Reading, 2010.
- [4] R. M. Manchón, J. Roca de Larios, and L. Murphy, "A review of writing strategies: Focus on conceptualizations and impact of first language", In A. D. Cohen & E. Macaro (Eds.): *Language Learner Strategies: 30 Years of Research and Practice*, Oxford University Press, pp. 229-250, 2007.
- [5] M. Sasaki, "Toward an empirical model of EFL writing processes: An exploratory study", *Journal of second language writing*, vol. 9, no. 3, pp. 259-291, 2000.

- [6] S. Sengupta, "An investigation into the effects of revision strategy instruction on L2 secondary school learners", *System*, vol. 28, no. 1, pp. 97-113, 2000.
- [7] L. C. Ching, "Strategy and self-regulation instruction as contributors to improving students' cognitive model in an ESL program", *English for Specific Purposes*, vol. 21, no. 3, pp. 261-289, 2002.
- [8] N. L. T. Cam and Y. Gu, "Strategy-based instruction: A learner-focused approach to developing learner autonomy", *Language Teaching Research*, vol. 17, no. 1, pp. 9-30, 2013.
- [9] J. Lo and F. Hyland, "Enhancing students' engagement and motivation in writing: The case of primary students in Hong Kong", *Journal of Second Language Writing*, vol. 16, no. 4, pp. 219-237, 2007.
- [10] F. Mohseniasl, "Examining the effect of strategy instruction on writing apprehension and writing achievement of EFL learners", *Theory and Practice in Language Studies*, vol. 4, no. 4, pp. 811, 2014.
- [11] S. Arju, "Impact of an intervention program on pre-writing strategies in fostering writing achievement of Bangladeshi EFL students", *Konińskie Studia Językowe*, vol. 5, no. 1, pp. 117-134, 2017.
- [12] I. M. Al-Shaer, "Employing concept mapping as a pre-writing strategy to help EFL learners better generate argumentative compositions", *International Journal for the Scholarship of Teaching and Learning*, vol. 8, no. 2, pp. 10, 2014.
- [13] R. De Silva, "Writing strategy instruction: Its impact on writing in a second language for academic purposes", *Language Teaching Research*, vol. 19, no. 3, pp. 301-323, 2015.
- [14] L. Mahnam and D. Nejadansari, "The Effects of Different Pre-Writing Strategies on Iranian EFL Writing Achievement", *International Education Studies*, vol. 5, no. 1, pp. 154-160, 2012.
- [15] N. T. Ngoc, "EFL learners in Vietnam: An investigation of writing strategies", Master's thesis, Auckland University of Technology, 2009.
- [16] B. Petrić and B. Czárł, "Validating a writing strategy questionnaire", *System*, vol. 31, no. 2, pp. 187-215, 2003.
- [17] R. Oxford, *Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know*, New York: Newbury House Publishers, 1990.
- [18] S. Raoofi, M. Binandeh, and S. Rahmani, "An investigation into writing strategies and writing proficiency of university students", *Journal of Language Teaching and Research*, vol. 8, no. 1, pp. 191, 2017.
- [19] A. U. Chamot and J. M. O'malley, *The CALLA handbook: Implementing the cognitive academic language learning approach*, Reading, MA: Addison-Wesley Publishing Company, 1994.
- [20] S. Ransdell, B. Lavelle, and C. M. Levy, "The effects of training a good working memory strategy on L1 and L2 writing", in *New directions for research in L2 writing*, Publisher: Springer, pp. 133-144, 2002.
- [21] M. Sasaki, "Building an empirically-based model of EFL learners' writing processes", in *New directions for research in L2 writing*, Publisher: Springer, pp. 49-80, 2002.
- [22] M. E. B. Mastan, N. Maarof, and M. A. Embi, "The effect of writing strategy instruction on ESL intermediate proficiency learners' writing performance", *Journal of Educational Research and Review*, vol. 5, no. 5, pp. 71-78, 2017.
- [23] Y. Wang, "Investigating the effects of writing strategy instruction on students' perceptions and performance", Ph.D Thesis, University of the West of England, Bristol, 2007.
- [24] R. E. Mayer, "Cognitive, metacognitive, and motivational aspects of problem solving", *Instructional science*, vol. 26, pp. 49-63, 1998.
- [25] G. Crookes, K. Davis, and V. LoCastro, "Learning strategies and learning environments", *Tesol Quarterly*, vol. 28, no. 2, pp. 409-414, 1994.
- [26] P. Y. Mullins, "Successful English language learning strategies of students enrolled at the Faculty of Arts", Ph.D Thesis, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand, 1993.
- [27] N. Maarof and M. Murat, "Writing strategies used by ESL upper secondary school students", *International Education Studies*, vol. 6, no. 4, pp. 47-55, 2013.
- [28] R. J. Vann and R. G. Abraham, "Strategies of unsuccessful language learners", *Tesol Quarterly*, vol. 24, no. 2, pp. 177-198, 1990.
- [29] S. Graham and E. Macaro, "Designing Year 12 strategy training in listening and writing: From theory to practice", *Language Learning Journal*, vol. 35, no. 2, pp. 153-173, 2007.
- [30] J. M. Nelson and G. Manset-Williamson, "The impact of explicit, self-regulatory reading comprehension strategy instruction on the reading-specific self-efficacy, attributions, and affect of students with reading disabilities", *Learning Disability Quarterly*, vol. 29, no. 3, pp. 213-230, 2006.
- [31] M. Ikeda and O. Takeuchi, "Can strategy instruction help EFL learners improve reading comprehension", *JACET Bulletin*, vol. 37, pp. 49-60, 2003.
- [32] Y. Ardasheva, Z. Wang, O. O. Adesope, and J. C. Valentine, "Exploring effectiveness and moderators of language learning strategy instruction on second language and self-regulated learning outcomes", *Review of Educational Research*, vol. 87, no. 3, pp. 544-582, 2017.